

VIKNA KOMMUNE

Vikna kommune

MELDING OM VEDTAK

Kulturdepartementet

— Deres ref: Vår ref: Saksbeh: Arkivkode: Dato:
 2013/74-41 Roger Andersen, 74 39 33 13 000 01.07.2013

Høring av NOU 2013:4 Kulturutredningen 2014 - Hørings svar fra Vikna kommune.

Se vedlegg.

Med hilsen

Roger Andersen

VIKNA KOMMUNE

Postadresse

Postboks 133, Sentrum

7901 RØRVIK

Telefon

74 39 33 00

Telefaks

74 39 00 70

E-post: vikna@vikna.kommune.no

SAKSFRAMLEGG

Saksnr.: 2013/74-37

Arkiv: 000

Dato: 17.06.2013

Saksbehandler/Tlf: Trine Kvalø / 74 39 33 04

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
79/13	Formannskap	26.06.2013

Høring av NOU 2013:4 Kulturutredningen 2014 - Høringsvar fra Vikna kommune.

Vedlagte dokumenter:

- 1 Kulturdepartementet - Høring av NOU 2013:4 Kulturutredningen 2014

Dokumenter ikke vedlagt:

- ◆ NOKU (sentralt) – Forslag til høringsuttalelse NOU 2013:4.
- ◆ Høringsuttalelse fra "Byer i Midt Norge".
- ◆ KS Midt-Norge – Høringsuttalelse Kulturutredningen 2014.

RÅDMANNENS FORSLAG TIL VEDTAK:
Vikna formannskap vedtar:
Høringsuttalelse fra Vikna kommune NOU 2013:4 Kulturutredningen 2014

Kulturutredningen 2014 er et omfattende dokument som har gått grundig inn i alle relevante problemstillinger knyttet til kulturområdet og kulturpolitikken. Utredningen tar for seg kulturpolitikk i et historisk perspektiv, diskuterer dagens situasjon og legger fram anbefalinger for en framtidig kulturpolitikk. Vi har inntrykk av at alle innspill fra berørte instanser har blitt tatt opp til vurdering. Utredningen beskriver de satsingene som er gjort gjennom kulturløftet I og II, og Vikna kommune støtter utvalgets konklusjon om at et tredje kulturløft må være et lokalt kulturløft som styrker det utredningen peker på som den kulturelle grunnmuren: Folkebibliotek, kulturskoler, ungdomssatsing og frivillig kulturarbeid, samt styrking av kulturfaglig kompetanse i kulturadministrasjonene. Utredningen er omfattende og gir en god beskrivelse av kulturpolitiske satsingsområder fram til i dag. Den avgrensningen av hva som skal oppfattes som det kulturpolitiske ansvarsfeltet i forhold til hva som ulike grupper (etnisk, geografisk, kjønn, alder mv) oppfatter som vesentlige deler av sin kultur er nyttig

og klargjørende.

Vikna kommune vil ikke gå inn på alle deler av utredningen, men konsentrere sine uttalelser om de framlagte forslagene om hva som bør omfattes av et tredje Kulturløft og som peker mot en framtidig kulturpolitikk:

1. Nasjonale mål for kulturpolitikken

Vikna kommune ser positivt på at det foreslås gjennomgående nasjonale mål for kulturpolitikken med utgangspunkt i de verdiene som er beskrevet. Hittil har kulturpolitikken og organisering av kulturfeltet vært delt i et statlig, et regionalt og et varierende kommunalt nivå. Ved å legge nasjonale føringer for en kulturpolitikk på et overordnet nivå slik utvalget foreslår, vil den enkelte kommune fortsatt ha gode muligheter til å utforme sin lokale kulturpolitikk slik at den svarer på utfordringene i den enkelte kommune og samtidig følger opp nasjonale mål.

2. Ytringskultur som kulturpolitikken ansvarsområde

Vikna kommune er enig med utvalget i denne tydeliggjøringen av kulturpolitikken ansvarsområde. Definisjonen gir rom for både tradisjonelle og nyskapende kulturvirksomheter som oppstår lokalt, samtidig som definisjonen er vid nok til å romme en nasjonal kulturpolitikk. Definisjonen setter ikke grenser for hva enkeltpersoner eller grupper vil oppfatte som del av sin kultur, men er en avgrensning av det offentlige ansvar for utvikling av kulturpolitikken.

3. Tid for lokalt kulturløft

Vikna kommune kjenner seg igjen i beskrivelsen av at kommunale virksomheter som bibliotek, kulturskoler, ungdomsklubber og tilskuddsmidler til frivilligheten har måttet tåle stillstand eller nedskjæringer på linje med øvrige kommunale virksomheter, samtidig som det er gjort store løft på andre kulturområder. Vi er enige i at det nå må komme et løft for kulturskolene, bibliotekene, ungdomskubbene og frivilligheten. I tillegg bør Kulturløftet III prioritere styrking av lokale kulturytringer som folkemusikk, -dans og fortellertradisjoner.

På det organisatoriske området har det også i vår kommune – som i resten av fylket - vært en utvikling bort fra egne kulturledere i rådmannens ledergruppe og egne kulturpolitisk utvalg. Uavhengig av organisering ser vi behovet for å ha en sterk kulturfaglig administrativ kompetanse som en viktig del av den kommunale grunnmuren i tillegg til de områdene utvalget beskriver.

Når det gjelder anbefaling fra utvalget om øremerking av tilskudd for å styrke virksomheten på de nevnte områdene, mener Vikna kommune at dette vil kunne slå uheldig ut. Kommunene har forskjellig profil på kulturinnsatsen: noen har full kulturskoledekning mens bibliotekene har måttet tåle nedskjæringer – hos andre er det omvendt. Etter vår mening vil det være et bedre økonomisk virkemiddel å belønne kommunene etter grad av måloppnåelse i forhold til et sett av utvalgte kriterier. Et eksempel kan være at de kommunene hvor alle grunnskoleelever har tilbud om kulturskoleplass får full uttelling gjennom rammeoverføringer til dette formålet, og at de som ikke oppfyller målet får en tilsvarende mindre. På denne måten vil en belønne kommuner som strekker seg for å gjøre en ekstra innsats, uten å overstyre lokaldemokratiet. Kommuner som får et regionalt ansvar for å ta vare på distriktskulturen må, i tråd med etablert praksis, få særskilte statstilskudd til dette. I tillegg bør staten vurdere å innføre en egen tilskuddsordning til dirigentlønn som korpsene kan søke på – og eventuelt andre tilskuddsordninger som bidrar til styrking av det frivillige kulturlivet.

4. Fra kulturell infrastruktur til kulturelt innhold og kunstnerisk kvalitet

Vikna kommune har ingen innvendinger mot de forslagene som legges fram for å vitalisere og utvikle innholdet i kulturinstitusjonene. Vi vil imidlertid påpeke at grendehus og samfunnshus viktige lokale kulturarenaer, og de er ofte de eneste arenaene som frivilligheten har økonomi til å benytte seg av. Mange av disse byggene er tæret av tidens tann eller trenger en oppgradering. Regjeringa bør vurdere en økning av rammen for spillemidler til kulturhus, slik at de lokale eierne, frivilligheten, får bedre mulighet til å sette byggene i stand.

5. Kunnskapsbasert kulturpolitikk

Vikna kommune har registrert at flere forskningsinstitusjoner har gjennomført forskning på deler av kulturområdet – og fortrinnsvis på kultur som virkemiddel for å oppnå andre mål (bolyst, næringsutvikling, folkehelse mv), men lite på kunst og kultur som egne fagområder. All offentlig virksomhet bør være basert på best mulig kunnskap – og derved best mulig praksis, og vi støtter forslaget om oppretting av eget forskningssenter.

6. Kulturpolitikens sektoransvar

Vikna kommune ser forslaget om å utvide kulturdepartementets politikkområde som en konsekvens av utvalgets påpekning av at det er behov for å fastslå nasjonale mål for kulturpolitikken. Det er store forskjeller mellom kommunene, spesielt når det gjelder organisering av kulturskoler og på idrettsområdet. Dette vanskeliggjør både en sammenligning av kommunenes innsats på kulturfeltet og muligheten for prosjektsamarbeid over kommunegrensene på en del områder. Når det gjelder kulturskolene er de delvis organisert under oppvekstområdet og dels under kulturområdet, men det synes ikke som om dette har avgjørende innvirkning på hvordan kulturskolene arbeider i de ulike kommunene. Hovedkontakten mellom kommunen og kirkesamfunnene, barne- og ungdomsorganisasjoner, fritidsklubber og frivilligheten generelt går allerede gjennom kulturavdelingene, mens landbruksavdelingene og kulturavdelingene ofte samarbeider om kulturminneområdet: landbruksavdelingen har kontakten opp mot grunneier og miljøverndepartementets tilskuddsordninger, mens kultur har kontakten opp mot museene, reiselivet og diverse arrangement som knyttes opp mot kulturarven.

Vikna kommune støtter i prinsippet at de ansvarsområdene som kulturutredningen trekker fram legges til kulturdepartementet, og at dette blir en gjennomgående, nasjonal organisering av det kulturpolitiske området.

Når det gjelder kulturskolene har de sin viktigste funksjon som skole for grunnskoleelever og som talentutviklere. Men de blir stadig viktigere også som opplærings- og ressursentre for lokalt kulturliv både i egen kommune og gjennom interkommunale samarbeidsprosjekt. I tillegg er kulturskolene viktige kulturarbeidsplasser for fagutdannede utøvere, og en organisering opp mot kultursektoren vil bidra til å løfte fram betydningen av at gode utøvere og gode pedagoger er viktige for utviklingen av lokalt kulturliv.

Kulturminner skal på den ene siden vernes og i varetas, og på den andre siden skal kulturminnene formidles og skape grunnlag for demokratibygging (felles verdier) og for utvikling. Fra et kommunalt ståsted er det viktig å se disse funksjonene i sammenheng, og det vil være enklere om ansvaret ligger til samme departement og til samme kommunale avdeling. For de øvrige områdene som nevnes er det lokal ansvaret i hovedsak plassert i kulturavdelingene, og det vil oppleves som en forenkling å ha ett departement å forholde seg til.

7. Kulturpolitikens lovgrunnlag

Vikna kommune ser positivt på forslaget om å gjøre kulturloven til et mer aktivt verktøy enn i dag i hvis dette kan føre til en bedre omforent forståelse av hvordan de ulike forvaltningsnivåene skal utøve sitt ansvar i forhold til loven. Til forslaget om at kultur skal sidestilles med folkehelse i Plan- og bygningsloven, ser vi det som en naturlig konsekvens av at Folkehelseloven selv slår fast at de viktigste verktøyene for å fremme god folkehelse ligger utenfor helsesektoren. De øvrige endringsforslagene er naturlige konsekvenser av forslagene i punkt 6.

8. En bærekraftig kunstnerpolitikk

Vikna kommune har ingen kommentarer til dette punktet.

9. Kulturelt medlemskap

Vikna kommune mener at dette er et viktig satsingsområde for å skape trygge, demokratiske lokalsamfunn, og at dette er et område et framtidig forskningssenter for kunnskapsbasert kulturpolitikk kan gi vesentlige bidrag til hvordan man lokalt og nasjonalt kan bygge ned kulturelle barrierer mellom grupper av innbyggere.

10. Konklusjon

Vikna kommune slutter seg i all hovedsak til de vurderingene og tiltakene som kulturutredningen foreslår. Når det gjelder innføring av økonomiske incitamenter, ønsker kommunen ingen øremerking, men ber regjeringa vurdere å belønne måloppnåelse gjennom økte rammeoverføringer samt nye tilskuddsordninger for frivilligheten.

Saksprotokoll i Formannskap - 26.06.2013

Behandling:

Ingen andre forslag.

Votering:

Rådmannens forslag til vedtak vedtatt med 5 mot 1 stemme.

Vedtak:

Vikna formannskap vedtar:

Høringsuttalelse fra Vikna kommune NOU 2013:4 Kulturutredningen 2014

Kulturutredningen 2014 er et omfattende dokument som har gått grundig inn i alle relevante problemstillinger knyttet til kulturområdet og kulturpolitikken. Utredningen tar for seg kulturpolitikk i et historisk perspektiv, diskuterer dagens situasjon og legger fram anbefalinger for en framtidig kulturpolitikk. Vi har inntrykk av at alle innspill fra berørte instanser har blitt tatt opp til vurdering. Utredningen beskriver de satsingene som er gjort gjennom kulturløftet I og II, og Vikna kommune støtter utvalgets konklusjon om at et tredje kulturløft må være et lokalt kulturløft som styrker det utredningen peker på som den kulturelle grunnmuren: Folkebibliotek, kulturskoler, ungdomssatsing og frivillig kulturarbeid, samt styrking av kulturfaglig kompetanse i kulturadministrasjonene. Utredningen er omfattende og gir en god beskrivelse av kulturpolitiske satsningsområder fram til i dag.

Den avgrensningen av hva som skal oppfattes som det kulturpolitiske ansvarsfeltet i forhold til hva som ulike grupper (etnisk, geografisk, kjønn, alder mv) oppfatter som vesentlige deler av sin kultur er nyttig og klargjørende.

Vikna kommune vil ikke gå inn på alle deler av utredningen, men konsentrere sine uttalelser om de framlagte forslagene om hva som bør omfattes av et tredje Kulturløft og som peker mot en framtidig kulturpolitikk:

1. Nasjonale mål for kulturpolitikken

Vikna kommune ser positivt på at det foreslås gjennomgående nasjonale mål for kulturpolitikken med utgangspunkt i de verdiene som er beskrevet. Hittil har kulturpolitikken og organisering av kulturfeltet vært delt i et statlig, et regionalt og et varierende kommunalt nivå. Ved å legge nasjonale føringer for en kulturpolitikk på et overordnet nivå slik utvalget foreslår, vil den enkelte kommune fortsatt ha gode muligheter til å utforme sin lokale kulturpolitikk slik at den svarer på utfordringene i den enkelte kommune og samtidig følger opp nasjonale mål.

2. Ytringskultur som kulturpolitikken ansvarsområde

Vikna kommune er enig med utvalget i denne tydeliggjøringen av kulturpolitikken ansvarsområde.

Definisjonen gir rom for både tradisjonelle og nyskapende kulturvirksomheter som oppstår lokalt, samtidig som definisjonen er vid nok til å romme en nasjonal kulturpolitikk. Definisjonen setter ikke grenser for hva enkeltpersoner eller grupper vil oppfatte som del av sin kultur, men er en avgrensning av det offentlige ansvar for utvikling av kulturpolitikken.

3. Tid for lokalt kulturløft

Vikna kommune kjenner seg igjen i beskrivelsen av at kommunale virksomheter som bibliotek, kulturskoler, ungdomsklubber og tilskuddsmidler til frivilligheten har måttet tåle stillstand eller nedskjæringer på linje med øvrige kommunale virksomheter, samtidig som det er gjort store løft på andre kulturområder. Vi er enige i at det nå må komme et løft for kulturskolene, bibliotekene, ungdomskubbene og frivilligheten. I tillegg bør Kulturløftet III prioritere styrking av lokale kulturytringer som folkemusikk, -dans og fortellertradisjoner.

På det organisatoriske området har det også i vår kommune – som i resten av fylket - vært en utvikling bort fra egne kulturledere i rådmannens ledergruppe og egne kulturpolitisk utvalg. Uavhengig av organisering ser vi behovet for å ha en sterk kulturfaglig administrativ kompetanse som en viktig del av den kommunale grunnmuren i tillegg til de områdene utvalget beskriver.

Når det gjelder anbefaling fra utvalget om øremerking av tilskudd for å styrke virksomheten på de nevnte områdene, mener Vikna kommune at dette vil kunne slå uheldig ut. Kommunene har forskjellig profil på kulturinnsatsen: noen har full kulturskoledeking mens bibliotekene har måttet tåle nedskjæringer – hos andre er det omvendt. Etter vår mening vil det være et bedre økonomisk virkemiddel å belønne kommunene etter grad av måloppnåelse i forhold til et sett av utvalgte kriterier.

Et eksempel kan være at de kommunene hvor alle grunnskoleelever har tilbud om kulturskoleplass får full uttelling gjennom rammeoverføringer til dette formålet, og at de som ikke oppfyller målet får en tilsvarende mindre. På denne måten vil en belønne kommuner som strekker seg for å gjøre en ekstra innsats, uten å overstyre lokaldemokratiet. Kommuner som får et regionalt ansvar for å ta vare på distriktskulturen må, i tråd med etablert praksis, få særskilte statstilskudd til dette. I tillegg bør staten vurdere å innføre en egen tilskuddsordning til dirigentlønn som korpsene kan søke på – og eventuelt andre tilskuddsordninger som bidrar til styrking av det frivillige kulturlivet.

4. Fra kulturell infrastruktur til kulturelt innhold og kunstnerisk kvalitet

Vikna kommune har ingen innvendinger mot de forlagene som legges fram for å vitalisere og utvikle innholdet i kulturinstitusjonene. Vi vil imidlertid påpeke at grendehus og samfunnshus viktige lokale kulturarenaer, og de er ofte de eneste arenaene som frivilligheten har økonomi til å benytte seg av. Mange av disse byggene er tæret av tidens tann eller trenger en oppgradering. Regjeringa bør vurdere en økning av rammen for spillemidler til kulturhus, slik at de lokale eierne, frivilligheten, får bedre mulighet til å sette byggene i stand.

5. Kunnskapsbasert kulturpolitikk

Vikna kommune har registrert at flere forskningsinstitusjoner har gjennomført forskning på deler av kulturområdet – og fortrinnsvis på kultur som virkemiddel for å oppnå andre mål (bolyst, næringsutvikling, folkehelse mv), men lite på kunst og kultur som egne fagområder. All offentlig virksomhet bør være basert på best mulig kunnskap – og derved best mulig praksis, og vi støtter forslaget om oppretting av eget forskingssenter.

6. Kulturpolitikens sektoransvar

Vikna kommune ser forslaget om å utvide kulturdepartementets politikkområde som en konsekvens av utvalgets påpekning av at det er behov for å fastslå nasjonale mål for kulturpolitikken. Det er store forskjeller mellom kommunene, spesielt når det gjelder organisering av kulturskoler og på idrettsområdet. Dette vanskeliggjør både en sammenligning av kommunenes innsats på kulturfeltet og muligheten for prosjektsamarbeid over kommunegrensene på en del områder. Når det gjelder kulturskolene er de delvis organisert under oppvekstområdet og dels under kulturområdet, men det synes ikke som om dette har avgjørende innvirkning på hvordan kulturskolene arbeider i de ulike kommunene. Hovedkontakten mellom kommunen og kirkesamfunnene, barne- og ungdomsorganisasjoner, fritidsklubber og frivilligheten generelt går allerede gjennom kulturavdelingene, mens landbruksavdelingene og kulturavdelingene ofte samarbeider om kulturminneområdet: landbruksavdelingen har kontakten opp mot grunneier og miljøverndepartementets tilskuddsordninger, mens kultur har kontakten opp mot museene, reiselivet og diverse arrangement som knyttes opp mot kulturarven.

Vikna kommune støtter i prinsippet at de ansvarsområdene som kulturutredningen trekker fram legges til kulturdepartementet, og at dette blir en gjennomgående, nasjonal organisering av det kulturpolitiske området.

Når det gjelder kulturskolene har de sin viktigste funksjon som skole for grunnskoleelever og som talentutviklere. Men de blir stadig viktigere også som opplærings- og ressursentre for lokalt kulturliv både i egen kommune og gjennom interkommunale samarbeidsprosjekt. I tillegg er kulturskolene viktige kulturarbeidsplasser for fagutdannede utøvere, og en organisering opp mot kultursektoren vil bidra til å løfte fram betydningen av at gode utøvere og gode pedagoger er viktige for utviklingen av lokalt kulturliv.

Kulturminner skal på den ene siden vernes og i varetas, og på den andre siden skal kulturminnene formidles og skape grunnlag for demokratibyggning (felles verdier) og for utvikling. Fra et kommunalt ståsted er det viktig å se disse funksjonene i sammenheng, og det vil være enklere om ansvaret ligger til samme departement og til samme kommunale avdeling. For de øvrige områdene som nevnes er det lokal ansvaret i hovedsak plassert i kulturavdelingene, og det vil oppleves som en forenkling å ha ett departement å forholde seg til.

7. Kulturpolitikens lovgrunnlag

Vikna kommune ser positivt på forslaget om å gjøre kulturloven til et mer aktivt verktøy enn i dag i hvis dette kan føre til en bedre omforent forståelse av hvordan de ulike forvaltningsnivåene skal utøve sitt ansvar i forhold til loven. Til forslaget om at kultur skal sidestilles med folkehelse i Plan- og bygningsloven, ser vi det som en naturlig konsekvens av at Folkehelseloven selv slår fast at de viktigste verktøyene for å fremme god folkehelse ligger utenfor helsesektoren. De øvrige endringsforslagene er naturlige konsekvenser av forslagene i punkt 6.

8. En bærekraftig kunstnerpolitikk

Vikna kommune har ingen kommentarer til dette punktet.

9. Kulturelt medlemskap

Vikna kommune mener at dette er et viktig satsingsområde for å skape trygge, demokratiske lokalsamfunn, og at dette er et område et framtidig forskningssenter for kunnskapsbasert kulturpolitikk kan gi vesentlige bidrag til hvordan man lokalt og nasjonalt kan bygge ned kulturelle barrierer mellom grupper av innbyggere.

10. Konklusjon

Vikna kommune slutter seg i all hovedsak til de vurderingene og tiltakene som kulturutredningen foreslår. Når det gjelder innføring av økonomiske incitament, ønsker kommunen ingen øremerking, men ber regjeringa vurdere å belønne måloppnåelse gjennom økte rammeoverføringer samt nye tilskuddsordninger for frivilligheten.

SAKSGRUNNLAG

Sakens dokumenter.

SAKSOPPLYSNINGER

Et utvalg leder at Anne Enger (Engerutvalget, heretter kalt Utvalget) ble oppnevnt i 2011 for å gå igjennom kulturpolitiske mål, virkemidler og tiltak etter 2005 og å fremme forslaget om endringer i mål, virkemidler og tiltak. Utvalget har lagt fram sitt arbeid i Kulturutredningen 2014, og utredningen er sendt på høring med høringsfrist 1. juli 2013.

Kulturutredningen 2014 er et omfattende dokument som har gått grundig inn i alle relevante problemstillinger knyttet til kulturområdet og kulturpolitikken. Utredningen tar for seg kulturpolitikk i et historisk perspektiv, diskuterer dagens situasjon og legger fram anbefalinger for en framtidig kulturpolitikk. Utvalget som har utarbeidet rapporten har gått grundig inn i problemstillingene og gir et inntrykk av at alle innspill fra berørte instanser har blitt tatt opp til grundig vurdering. Et eksempel på dette er at utvalget har undersøkt hvorfor offentlig sektor har trukket fram stadig innstramming på kulturområdet som et problem, samtidig med at kulturlivet har fått tilført mer penger de siste årene både fra stat, kommune og fylkeskommune. Svaret er at det har blitt satset store summer på idrett og kulturbygg og på festivaler, mens kulturskoler, bibliotek og lignende som det offentlige har et driftsansvar for har måttet tåle nedskjæringer.

Utredningen beskriver de satsingene som er gjort gjennom kulturløftet I og II, og konkluderer med at et tredje kulturløft må være et lokalt kulturløft som styrker det utredningen peker på som den kulturelle grunnmuren: Folkebibliotek, kulturskoler, ungdomssatsing og frivillig kulturarbeid.

Utvalget peker også på at " nedprioriteringene av den kulturelle grunnmuren faller sammen med nedbygging av den politiske og administrative organiseringen av den kommunale kultursektoren. Med færre representanter på høyt nivå i kommuneadministrasjonen ser det ut til å bli vanskeligere å få gehør for kultursektorens interesser og behov. Dette bidrar i sin tur til tendensen til at kulturfeltet i økende grad blir sett på som et aspekt ved andre politikfelt og i mindre grad forstått som et selvstendig virksomhetsområde i kommunene"

UTVALGETS ANBEFALINGER

1. Nasjonale mål for kulturpolitikken

Å føre en offensiv kulturpolitikk er en nødvendighet for offentlige myndighetene av flere grunner. Opprettholdelse og styrking av den kulturelle infrastrukturen er en forutsetning for et levende demokrati. Så lenge kunst og kultur er ulikt fordelt i befolkningen vil kulturpolitikken bidra til et mer rettferdig kulturliv. Samfunnet har også et ansvar overfor kommende generasjoner slik at de kan opprettholde og utvide mangfoldet i kulturlivet. Som en konsekvens av dette bør de nasjonale mål for kulturpolitikken være:

- ◆ Demokrati
- ◆ Rettferdighet
- ◆ Mangfold

2. Ytringskultur som kulturpolitikkenes ansvarsområde

Utvalget anbefaler at innholdet i kulturpolitikkenes ansvarsområde avgrenses til virksomheter som har et ekspressivt hovedformål og bør omfatte:

- ◆ Virksomheter og aktiviteter knyttet til materiell og immateriell kulturarv, som museer, bibliotek, arkiv

- ◆ Kunstnerisk virksomhet i vid forstand, det vil si det som omfattes av begrepene profesjonell kunst, populærkultur og aktiviteter i det frivillige kulturlivet.

3. Tid for lokalt kulturloft

Utvalget er opptatt av at det er behov for en styrking av den kulturelle grunnmuren og foreslår at Kulturloftet III får form av et lokalt kulturloft. Med utgangspunkt i en forståelse av at kommune-Norge er mangfoldig, sier utvalget at tiltak må bygges opp nedenfra med utgangspunkt i lokale forutsetninger, ressurser, prioriteringer og behov. Samtidig sier utvalget at det er et mål at det finnes mest mulig likeverdige tilbud i hele landet. Etter å ha dokumentert av deler av den kulturelle grunnmuren har tapt i kampen om pengene, forutsetter utvalget at en styrking av kulturskoler, bibliotek, et blomstrende kulturliv og fortsatt frivillig innsats blir fulgt opp med større oppmerksomhet og mer penger fra statlig hold.

Utvalget mener det er behov for å vurdere øremerking i en tidsavgrenset periode til for eksempel

- ◆ Folkebibliotek
- ◆ Kulturskolene
- ◆ Innføring av dirigentlønnsordninger
- ◆ Øvings- og framføringslokaler til det lokale kulturlivet

4. Fra kulturell infrastruktur til kulturelt innhold og kunstnerisk kvalitet

Her viser utvalget til at det har blitt bygd opp mange kulturhus, idrettsbygg og andre arenaer de seinere årene, og at oppmerksomheten nå må rettes mot innholdet i denne infrastrukturen. De tiltakene som foreslås er i stor grad rettet mot drift og innhold i kulturinstitusjoner.

5. Kunnskapsbasert kulturpolitikk

Kulturutredningen har vist at kulturpolitikken er mindre kunnskapsbasert enn andre politikkområder, og utvalget foreslår at det opprettes et forskningssenter på kunst- og kulturvernområdet.

6. Kulturpolitikkenes sektoransvar

Selv om det fortsatt bør være slik at kulturen er sektorovergripende, foreslår utvalget at det gjøres flere organisatoriske endringer for å utvide kulturdepartementets ansvarsområde. De hovedgrepene som foreslås er at følgende ansvarsområder overføres fra andre departement til kulturdepartementet:

- ◆ Ansvar for kulturskolene
- ◆ Ansvar for kirkeavdelingen
- ◆ Vurdere å overføre ansvar for frivillige barne- og ungdomsorganisasjoner
- ◆ Vurdere å overføre ansvar for fritidsklubbene
- ◆ Vurdere å overføres ansvars for kulturminnevernet.

Samt at kulturdepartementets internasjonale ansvarsområde avklares.

7. Kulturpolitikkenes lovgrunnlag

Som en konsekvens av punkt 6 foreslår utvalget

- ◆ at kulturloven utstyres med bestemmelser som gjør den til et aktivt verktøy og som gir kommuner og fylkeskommuner ansvar for å utvikle planstrategier på kulturområdet
- ◆ At kultur tas med i Plan- og bygningsloven på lik linje med folkehelse
- ◆ At opplæringsloven endres og kulturloven utstyres med bestemmelser tilsvarende opplæringslovens § 13-6 (kulturskoleloven)
- ◆ At voksenopplæringslovens §7 suppleres med en bestemmelse om kommunalt ansvar for behovsprøvd lager

- ♦ Utvalget slutter seg til forslag om ny boklov.

8. En bærekraftig kunstnerpolitikk

Utvalget foreslår å heve kvalitetskravene til eksisterende stipend- og prosjektstøtteordningene for kunstnerne, og å styrke virkemiddelbruken for å bidra til at flere kunstnere kan leve av egen kommersiell virksomhet.

9. Kulturelt medlemskap

Utvalget ser arbeidet med å skape et inkluderende kulturliv som gjenspeiler det kulturelle mangfoldet i samfunnet som avgjørende for kulturpolitikkenes legitimitet. Dette bør skje på følgende områder:

- ♦ Bygge opp kulturinstitusjoner og – arenaer for minoritetene
- ♦ Gjøre de store kulturinstitusjonene mer inkluderende
- ♦ Utvide fokus for arbeidet med inkludering til også å omfatte kulturarenaer og møteplasser i det lokale kulturlivet.

RÅDMANNENS VURDERING

Norsk kulturforum (NOKU) i Midt-Norge har utarbeidet et forslag til høringssvar på Kulturutredningen 2014. KS Nord-Trøndelag anbefaler sine medlemskommuner å bruke NOKU sitt høringssvar som grunnlag for kommunenes høringssvar. Rådmannen følger anmodningen fra KS Nord-Trøndelag og rår til at formannskapet vedtar hovedpunktene i NOKU sitt høringssvar som Vikna kommunes høringssvar på denne utredningen.

KONKLUSJON/TILRÅDING

Jfr. forslag til vedtak.

Rørвик, 18.06.2013

Roy H. Ottesen
rådmann